

แบบรายงานการพัฒนาنواتกรรมการเรียนรู้ (ประเภทครูผู้สอน)

ชื่อ นวัตกรรมการพัฒนาทักษะอาชีพการแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น
ด้วยกระบวนการสอนแบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ประจำปี พ.ศ.2567

นางสมนึก มานะพิมพ์
ตำแหน่ง ครู วิทย์ฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำรายงานการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (ประเภทครูผู้สอน) เล่มนี้ ได้จัดทำเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ ซึ่งได้สรุปตามแนวทางการพัฒนานวัตกรรม เรื่อง การพัฒนาทักษะอาชีพการแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น ด้วยกระบวนการสอนแบบ โครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์) คณะครูและนักเรียน ที่ได้ร่วมกันรับผิดชอบในงานหน้าที่ของตนและได้ร่วมคิด ร่วมปรึกษาหารือ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมประเมินผล เพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกคนที่ทำให้เอกสารฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

นางสมนึก มานะพิมพ์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

	หน้า
นวัตกรรม ที่มาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์ เป้าหมาย เครื่องมือที่ใช้ กระบวนการพัฒนาความสำคัญ	๒
ภาคผนวก	๙
- ภาพกิจกรรม	

รายงานการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ (ประเภทครูผู้สอน)
โรงเรียนบ้านหนองไทร(พุทธพัฒน์ราษฎร์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต ๑

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสมนึก มานะพิมพ์

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

“การพัฒนาทักษะอาชีพการแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่น ด้วยกระบวนการสอนแบบโครงการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่๖”

3. ระยะเวลาดำเนินการ

16 พฤษภาคม 256๗ – 3๑ มีนาคม 256๘

4. ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 คือวิสัยทัศน์ของ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2557 - 2560 มีเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่าง เต็มตามศักยภาพสนองตอบและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็น พลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง ทั้ง เรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อม รอบตัวในปัจจุบัน เป็นยุคที่ก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้สภาวะการ รวมถึงประเทศไทยมีการ เปลี่ยนแปลงได้เกิดปัญหาในทุกด้าน การศึกษาจึงเป็น เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนไทย สามารถเอาตัวรอดได้ เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้น จึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้สอนที่ จะต้อง เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการสอน โดยจะต้องวิเคราะห์ว่าผู้เรียนควรมีทักษะกระบวนการและ คุณลักษณะใดและต้องดำรงชีวิตในโลกการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เมื่อทบทวน วิสัยทัศน์ การ ปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง พ.ศ. 2552 - 2561 กำหนดให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมี คุณภาพ โดยมีเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้คนไทยและการศึกษาไทยมี คุณภาพและมาตรฐานระดับสากล คือ ใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการอ่านและแสวงหา ความรู้ ใฝ่ดี มี คุณธรรมพื้นฐาน มีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นประโยชน์ส่วนรวม มีจิต สาธารณะมีวัฒนธรรม ประชาธิปไตย และคิดเป็นท เป็นแก้ปัญหาได้ มีทักษะในการคิดและปฏิบัติมี ความสามารถในการแก้ปัญหา มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแข่งขันสะท้อนให้เห็นว่า จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้เรียนมี

ความไม่รู้ ใฝ่ดี จากผลของการพัฒนาการศึกษาในสอง ทศวรรษข้างต้น ถ้าพิจารณาจะเห็นได้ว่าด้านความรู้ ทักษะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยังเป็นปัญหา 2 การเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู ซึ่งจะต้องพัฒนา และส่งเสริมท่ามกลางพลวัตของโลก ศตวรรษที่ 21 อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) (อดิสรณ์ เรื่องกิจจนาพันธ์, 2561) จึง ต้องมีการปรับ กระบวนทัศน์การเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการปัจจุบัน ดังที่ วิจารย์ พาณิช (2557) ได้แต่ แสดงทัศนะไว้ว่า กระบวนทัศน์ใหม่ของการศึกษาคือ การเปลี่ยนจากการเน้นการสอนเป็นการส่งเสริม การเรียนรู้และการเปลี่ยนฐานการเรียนรู้จากตำราเป็นการเรียนรู้จากชีวิตจริงและการปฏิบัติจริง ที่ครู ต้องคอย กระตุ้นหรือส่งเสริม ให้เด็กพูดออกมาจากใจ จากความรู้สึกหรือความเข้าใจของตนเองโดยไม่ ต้อง กลัวผิด ครู ต้องสร้างบรรยากาศที่ไม่เน้นถูกผิด แต่เน้นการตีความหรือทำ ความเข้าใจ ประสบการณ์ตรงจากความเข้าใจ ของเด็กแต่ละคน ที่ไม่จำเป็น ต้องเหมือนกัน โดยมีเป้าหมายคือ การ เรียนรู้ความแตกต่างของมนุษย์ และ คุณค่าและความงดงามของความแตกต่าง

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าจึงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ ใครงงานเป็นฐาน โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการจัดการ การเรียนรู้โดยใช้ใครงงานเป็นฐาน รวมทั้งการวัดผลประเมินผลผู้เรียน บทบาท ผู้สอนและผู้เรียน และเพื่อศึกษา ผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ใครงงานเป็นฐานเพื่อ ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิด แก้ปัญหา ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ใครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมี วิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)

2. ศึกษาผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ใครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการคิด อย่างมี วิจารณญาณและการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองไหล (พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)โดย

2.1. เปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ใครงงานเป็นฐาน

2.2. เปรียบเทียบการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง ก่อน เรียนกับหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ใครงงานเป็นฐาน

๖. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2๗ คน ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านหนองไหล (พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์)

๗. เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบการจัดการเรียนการสอน ได้แก่

๑. แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
๒. แหล่งการเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน Harun (2006) อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้แบบโครงงานไว้ 6 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดปัญหา
- ขั้นที่ 2 ขั้นวางแผน
- ขั้นที่ 3 ออกแบบตารางการทำงาน
- ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงงาน
- ขั้นที่ 5 การนำเสนอรายงานผล
- ขั้นที่ 6 การประเมินผล

๙. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

โครงงานอาชีพ จะเป็นการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจและศักยภาพของนักเรียน ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน นักเรียนจะต้องลงมือปฏิบัติจริงซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ที่ฝังแน่น และเป็นประสบการณ์ขั้นพื้นฐาน และยังส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านการใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องในวิชาชีพต่างๆ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัดของตนเองซึ่งจะเป็น รากฐานของการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้การเรียนรู้เรื่องอาชีพจะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและชุมชน ย่อมจะได้ประโยชน์อย่างมากมาย ในแง่ของการให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมพัฒนาอาชีพต่างๆ ในท้องถิ่นซึ่งเป็นผลพลอยได้ที่ตามมาคือ ทำให้นักเรียนเกิด ความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองด้วย

หลัก การสำคัญของการทำโครงงานอาชีพ

1. ให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกทำโครงงานอาชีพใดก็ได้ตามความสนใจ ในกลุ่มอาชีพ สาขา งานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์ งานช่างอุตสาหกรรมและงานอาชีพ บริการ
2. โครงงานอาชีพแต่ละสาขาให้คำนิ้ง ถึงวัสดุ อุปกรณ์ เงินทุน แหล่ง ข้อมูล ที่จ ะช่วยให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วง
3. โครงงานอาชีพ ต้องเป็นโครงงานที่เน้น การนำไปใช้ได้ ดังนั้นการสร้างประดิษฐ์หรือพัฒนา เครื่องมือเครื่องใช้ในงานอาชีพ ต่างๆ ให้คำนิ้งถึงขนาด ความสะดวกที่จะนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
4. การจัด ทำโครงงานอาชีพต้องมีขั้นตอนหลักที่จะขาดไม่ได้ ได้แก่ ขั้นตอนการกำหนดวัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนการสร้าง ขั้นตอนการหาคุณภาพและการทดลองใช้ และการคิด ราคาต้นทุนการ

๑๐.กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

1. สายชั้น ร่วมกันกำหนดประเด็นในการพัฒนา/ปัญหา
2. พัฒนานวัตกรรมผ่านกระบวนการ PLC ภายในโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของครู บุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ที่จะนำนวัตกรรมไปใช้ชั้นเรียน
3. การนำ เข้าสู่ชั้นเรียน ซึ่งเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยในตัวแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งเก็บหลักฐานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนและจากที่ครูได้เก็บรวบรวม เพื่อนำไปสู่การสรุปผลการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

๑๑.ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองไหล(พุทธเพิ่มวัฒนราษฎร์) ที่ผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร้อยละ ๙๐ มีการส่งเสริมการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณและการคิดแก้ปัญหาอยู่ในระดับดีขึ้นไป

๑๒.บทเรียนที่ได้รับ

- ๑) ครูมีนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดีใช้ในโรงเรียน
- ๒) นักเรียนมีพัฒนาการด้านภาษา พฤติกรรมทางภาษา ด้านทักษะทางการพูด ด้านการเข้าใจ ความหมาย ความจำตามเป้าของสถานศึกษากำหนด
- ๓) ครู ผู้ปกครอง นักเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่จัดขึ้น
- ๔) โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
- ๕) บ้าน วัด โรงเรียน มีความเข้มแข็ง ในการร่วมพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน

๑๓.เงื่อนไขความสำเร็จ

- ๑) ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านภาษา พฤติกรรมทางภาษา ด้านทักษะทางการพูด ด้านการเข้าใจ ความหมาย ความจำ เรียนรู้หรือฝึกฝน มีความถูกต้องและตรงตามหลักสูตร และมีการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ให้เข้ากับชุมชนและอัตลักษณ์ของจังหวัด
- ๒) ใช้สื่อประกอบบทเรียนได้เหมาะสมและช่วยในการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียน ที่มีประสิทธิภาพ
- ๓) ครูให้การช่วยเหลือผู้เรียนที่ยังมีความรู้ ทักษะ หรือ ประสบการณ์เดิมไม่เพียงพอที่จะเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ใหม่ มีการใช้วิธีสอนที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ปัญหาและให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

ตลอดจนการจัดทำบันทึกหลังการสอนเพื่อแสดงถึงเงื่อนไขความสำเร็จในการสอนและสิ่งที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาในครั้งต่อไป

๔) ผู้เรียนได้รับพลังงานเชิงบวก ผู้เรียนได้รับการกระตุ้น เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และมีความกล้าแสดงออกมั่นใจในตนเอง

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

